

הסכת שיתופי – תוצר לדוגמה (תשפ"ז)

הסכתי

1212

<p>יחסים מורכבים במשפחות מורכבות.</p>	
	<p>ויסנט רודס, שרה נותנת את הגר לאברהם כדי להיבנות ממנה. האירוע שפתח את הקונפליקטים, הסכסוכים ואת ההשלכות הרות הגורל במשפחת אברהם.</p>
<p>מגישים: אורי כהן, רחל לוי</p>	
<p> (1).m4a</p> <p>דוגמה להסכת</p>	

https://soundcloud.com/qffji3epkg5x/tc0o5yz1xyim?ref=clipboard&p=i&c=1&si=88F6332973084FC5A367FAAA1615C4C9&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing

תיאור הנושא/הסוגיה/הדילמה

ההבטחה של אלוהים לאברם כי "ואעשך לגוי גדול" (בראשית י"ב, פסוקים ג', ז') וההבטחה שאברם יחבוק בן משלו (בראשית ט"ו, פסוק ד') אינה מתיישבת עם עקרותה של שרי (בראשית ט"ז, פסוק א'). לאור אי התממשות ההבטחה ותחושת חוסר הביטחון בהתממשות ההבטחה אברהם פונה אל אלוהים בהאשמה "הן לי לא נתתה זרע והנה בן-ביתי יורש אתי" (בראשית ט"ו, פסוק ג'). בשל העובדה ששעון החול אוזל וההבטחה עדיין לא התממשה, שרי מחליטה לעשות מעשה. היא מציעה לתת לאברם את שפחתה הגר לאשה על מנת שתיבנה ממנה ואברהם יזכה לבן וכך תתממש ההבטחה שניתנה לאברם על ידי האלוהים. ואכן "ויבא אל-הגר ותהר" אבל כשהגר הרתה "ותקל גברתה בעיניה" (בראשית ט"ז פסוק ד'), הגר מתנשאת מעל שרי, ומרקם היחסים בתוך המשפחה נפגם. שרי פונה לעזרת אברם לאור התנהגות הגר ואומרת לו "חמסי עליך אנכי נתתי שפחתי בחיקך ותרא כי הרתה ואקל בעיניה ישפט יהוה ביני וביניך", שרה טוענת שאברהם גרם לה עוול ודורשת מאברם שיעמוד לצדה באופן בולט יותר. והוא מצידו אומר לשרי "הנה שפחתך בידך עשי-לה הטוב בעיניך". שרי מענה את הגר וזו בורחת אל המדבר. בפרק כ"א אנו עדים לקונפליקט נוסף בין שרה להגר שפחתה וישמעאל בנה, שקרה לאחר לידת יצחק, שבעקבותיו שרה דורשת לגרש את הגר וישמעאל ואברהם עומד שוב באמצעו של הקונפליקט. היחסים המורכבים הללו גורמים להשלכות הרות גורל. מתוך כל הדברים היה חשוב לנו לבחון בהסכת את התנהגותה של שרה בפרקים : האם חטאה שרי ביחסה אל הגר וישמעאל?

בהסכת יוצגו בהרצאה שתי העמדות לסוגיה זו: האחת רואה פגם בהתנהגותה הבלתי מוסרית של שרי כלפי הגר ובנה כדוגמת **הרמב"ן**, הרואה במעשה העינוי של הגר חטא: "חטאה אמנו בענוי הזה, וגם אברהם בהניחו לעשות כן, ושמע ה' אל עניה ונתן לה בן שיהא פרא אדם לענות זרע אברהם ושרה בכל מיני הענוי".

על פי הרמב"ן גם אברם שותף לחטא מפני שלא מנע משרי את עינוי הגר. שניהם נענשו על פי עיקרון הענישה "מידה כנגד מידה" שכן בהמשך צאצאי אברהם ושרה יעונו על ידי צאצאי הגר. העמדה אחרת נותנת לגיטימציה והבנה להתנהגות זו של שרי כלפי הגר ובנה והביקורת מופנית כלפי הגר אשר מרדה בגבירתה שרי, ולא ראתה בה כגבירתה ובכך פגעה בכבודה. כשפחה היא אינה יכולה לנהוג כרצונה ולכן התנהגותה כלפי שרי הייתה פסולה. **אלחנן סמט** אומר: "כך או אחרת, ודאי שהתנהגותה

של הגר מגונה: לא זו בלבד שיש בה התאכזרות לאישה עקרה, אלא שיש בה גם כפיות טובה כלפי גבירתה, אשר נתנה אותה לאברם לאישה, ואשר בזכותה הרתה לו" אלחנן מטיל דופי בהתנהגותה של הגר ורואה בה התנהגות לא ראויה כלפי שרה העקרה, שהטיבה עימה בכך שנתנה לה להרות מאברהם. הוא רואה בהתנהגותה של הגר ככפיות טובה.

היבטים: פרשנות/עמדה/תובנה אישית

היבט: פרשנות/עמדה/תובנה - מי טל הדדי

יש הרואים פגם בהתנהגותה של שרי כלפי הגר ובנה, התנהגות בלתי מוסרית ולא ראויה. שרה מענה את הגר עד שזו בורחת מפניה אל המדבר, מקום שעלול לקרות להם הנורא מכל. רד"ק התומך בגישה זו אומר: "ולא נהגה שרי בזה [בעינוי] לא למידת מוסר ולא למידת חסידות. לא מוסר – כי אף על פי שאברם מחל (ויתר) לה על כבודו ואמר לה "עשי הטוב בעיניך", היה ראוי לה למשוך את ידה (להימנע) לכבודו ולא לענותה. ... כי אין ראוי לאדם לעשות כל יכולתו במה שתחת ידו (למי שכפוף לו). מה שעשתה שרי לא היה טוב בעיני האל כמו שאמר [בהמשך] המלאך אל הגר: "כי שמע ה' אל עונייך והשיב לה, להגר, ברכה תחת עינוייה". על פי רד"ק שרי לא נוהגת במוסריות ובהגינות כלפי הגר וגם כלפי אברם. שרה הייתה צריכה להניח להגר לנפשה ולא לענות אותה, גם כאשר אברם אמר לה לעשות בה כרצונה. הרד"ק מותח ביקורת על מידותיה של שרה שמעשיה אינם טובים בעיני ה'. המילה "ותענה" מדגישה את הביקורת על התנהגותה של שרי כלפי הגר ובנה. כמו כן בהתגלות של מלאך ה' אל הגר ובפניה אליה הוא אומר "כי שמע ה' אל עונייך" (פרק ט"ז, פסוק יא), יש בזה להבין כי הגר היא קורבן להתנהגותה הלא ראויה של שרי.

עמדה זו מקבלת חיזוק גם מדברי חיים חיון במאמר דעה שכתב, " פעם למעלה ופעם למטה" במאמרו הוא הוא עושה הקבלה בין הסיפור של הגר המעונה, שבורחת אל המדבר ונושעת על ידי האלוהים, לסיפורם של בני ישראל העבדים המעונים במצרים, היוצאים אל המדבר ונושעים על ידי האל :

"...אולם כאן, אבוי לאותה בושה, התהפכו היוצרות. אנחנו הרעים, ואלוהים איננו לצדנו". כמו כן חיים חיון מתייחס לציוויים המקראיים המצווים את בני ישראל על יחס ההומאני כלפי הגר, כדוגמת "וְאֶהְבֶּתָם אֶת הַגֵּר כִּי גֵרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם" (דברים י', י"ט). הוא טוען, שהגר במעמד של גרה בביתם של אברם ושרי, לא קיבלה יחס הומאני משרי בפרק ט"ז. בעינוי הגר הוא רואה דופי בהתנהגות שרי כלפיה ורואה במעשיה חטא .

לדעתי לשרה היה קושי עם החלטתה אליה לא הייתה מודעת. ראייה לכך היא שני הפעלים "וְתִקַּח", "וְתִתֵּן" המתארים גם הם את עולמה הפנימי של שרי. השימוש בשני הפעלים יוצר השהיה, שרומזת על היסוס ועל הקושי שבו נתונה שרי. מקורו של ההיסוס יכול להיות בקושי הנפשי בנתינת אישה אחרת לבעלה.

הקושי מתבטא בכעסה של שרה על אברהם לאחר התנשאות הגר שבו היא מתארת את נתינה הגר לאברם במילים: "אֲנִי נָתַתִּי שְׁפָחָתִי בְּחִיקָךְ" (פרק ט"ז פסוק ה'). הביטוי "חיקך" מלמד על קרבה ואינטימיות. לאחר התנשאות הגר שרה הגיעה לקצה ולא יכלה להכיל עוד ונקטה בעינוי הגר. העינוי אינו ההתנהגות אנושית אך יחד עם זאת יש מקום להבין את שרי. ייתכן ושרי הייתה צריכה להמתין לקיום הבטחות האל ולא לפעול למעורבות ולעשייה.

היבט: פרשנות/עמדה/תובנה – עדי אלון

שרה לא חטאה ביחסה אל הגר ובנה. דעה זו מבינה ונותנת לגיטימציה להתנהגותה של שרי כלפי הגר ובנה. הביקורת מופנית כלפי הגר אשר מרדה בגבירתה שרי, ולא ראתה בה כגבירתה ובכך פגעה בכבוד. כשפחה היא אינה יכולה לנהוג כרצונה ולכן התנהגותה כלפי שרי הייתה פסולה. כמו כן בעיני הגר שרי פועלת על פי חוקי המזרח הקדום- חוק חמורבי: "כי ייקח איש אישה (שלא ילדה לו ילדים), והיא תיתן את שפחתה לבעלה, ותלד לו בנים, ואחר כך תשווה עצמה לגבירתה (כלומר: תתנשא על גבירתה), גבירתה לא תמכור אותה, מפני שילדה בנים, אבל לעבדות תשיב אותה, ותמנה אותה בין השפחות".

(חוק חמורבי 146, אנציקלופדיה מקראית, חלק ב' עמ' 782)

לפי חוק זה, שפחה המתנשאת מעל גבירתה, כעונש לא נמכרת לעבדות והגבירה יכולה להשיבה למקומה ומעמדה כשפחה ולהשיב לה כגמולה.

שרי התעלתה על עצמה, בנותנה את הגר לאברם כדי שייבנו ממנה, אך זו הרגישה כי היא יכולה להרשות לעצמה להתנכר לשרי ולהרגיש במעמד אחר ומתנשא מעל שרי. שרי חשה עלבון, והייתה במצוקה לכן היא פונה לאברם כדי שיעזור לה, אך הוא לא עושה דבר ומשאיר אותה עם תחושותיה והניכור שהיא חשה בהתנהגותה של הגר כלפיה.

בנוסף ההתנשאות הזו על שרי, אינה מיוחסת רק להגר אלא גם לבנה: "ותרא שרה את-בן-הגר המצרי, אשר-ילדה לאברהם--מצחק" (פרק כ"א פסוק ט') ופונה לאברהם בדרישה: "גרש האמה הזאת, ואת-בנה: כי לא ירש בן-האמה הזאת, עם-בני עם-יצחק". רשב"י אומר: "אלא אין צחוק האמור כאן אלא לשון ירושה, שמשעה שנולד יצחק היו הכל שמחים, אמר להם ישמעאל שוטים אני בכור ואני נוטל פי שנים, שמתשובה שאמרה שרה אמנו לאברהם אתה למד וכו'".

על פי רשב"י ישמעאל צחק בשרי והתגרה בה במקום מאד רגיש אצלה בנה יצחק. בשל כך הרוויח ביושר משרה את הכינוי המזלזל "בן האמה" במסגרת חילופי הכינויים לישמעאל. ישמעאל מתנשא ומטיח בפניה את חוק הבן הבכור הירש "פי שנים, בכל אשר-ימצא, לו" (דברים פרק כ"א, פסוק יז) לכן כאשר שרי מגרשת את הגר ובנה ניתן להבינה ולא ניתן להאשים אותה בהתנהגות זו.

לאור מה שהוצג, לדעתי, ניתן לקבל בהבנה את התנהגותה של שרי כלפי הגר ובנה. פרק ט"ז שרי עמדה בסיטואציות קשות ונותרה לבדה בהתמודדות עימן. תחילה עקרותה העומדת בניגוד להבטחות שניתנו לאברהם שאין היא יכולה לעמוד בציפיות ממנה. ההחלטה לרצות את אברם ולתת לו את הגר שיבנו ממנה, התגלתה כקשה מנשוא עבורה. על אף מצבה הנפשי הקשה, היא מוותרת על הזכות להיות אם שממנו יבנה עם גדול, ולהעניק את הזכות הזו להגר שפחתה. שרי פועלת ברגישות, בהוגנות ועל פי ערך האנושיות ובהתאם לחוק הנהוג במזרח הקדום לפיו שפחתה מותרת לאברם על מנת להיבנות ממנה. שרי לא ציפתה כי זו תתנשא עליה ותתפוס את מקומה לצד אברם אבי האומה. שרי עוברת ייסורים קשים גם מעצם מכך שאברהם אינו מצדד בה ונשאר אדיש להתנהגותה של הגר כלפיה. שרי נשארת לבד לנהל את הסיטואציה שנוצרה, ולכן התנהגותה אל הגר היא להשיב במעט את כבודה האבוד ולהשיב את מעמדה כגבירה. חשוב להדגיש שלמרות שהסוף הוא טוב ושרה הפכה לאם, יש לזכור שהיא אם לבן יחיד והדאגה לגורלו מובנת, הרי אין בעולם אהבה כמו אהבה של אימא. וכאימא היא עושה הכול כדי שבנה יחיה מבוסס כלכלית ויהיו לו חיים טובים, לאחר מותה.

מקטעים

7 מקטע 1

שמירה

מקטעים

→ הוספת פרטים למקטע

מי טל הדדי

*** כותרת מקטע – הגדרת**

מטרתו

פתיחת ההסכת

מה יאמר במקטע

שלום לכולם, וברוכים הבאים לתוכניתנו הסכתטוק.
אני מי-טל הדדי ואיתי נמצא עדי אלון. אנחנו תלמידי כיתה י"א ובמסגרת שיעורי התנ"ך בכיתה
בחרנו לעסוק ברעיון הגדול האם ליחסים בתוך המשפחה עשויים להיות השלכות הרוח גורל?
בהסכת שלנו נעסוק ביחסים המורכבים במשפחת אברהם, שרה והגר כפי שבאים לידי ביטוי
בבראשית פרקים ט"ז וט"ח.
נצלול לתוך עומקו של הסיפור המרתק ונראה כיצד היחסים במשפחה יכולים להשפיע בצורה
הרת גורל על החיים של כולם כולל הילדים.
הערה חשובה: במהלך התוכנית אנו נתייחס לשמו של אברהם (עם ה') ולשמה של שרה (עם
ה') למרות שבבראשית ט"ז טרם שונו שמותיהם, והם נקראים אברם ושרי.

תוספות אמנותיות מתוכננות

מוזיקת פתיחה לתכנית- עוד להיט

7 מקטע 2

שמירה

מקטעים

→ הוספת פרטים למקטע

עדי אלון

* כותרת מקטע – הגדרת מטרתו

מנהרת הזמן

מה יאמר במקטע

לפני שנתחיל ניכנס למנהרת הזמן, נבדוק מהו המניע לרגשות השליליים ביחסים המשפחתיים של אברהם ושרה.
לאחר ציווי אלוהים מאברהם לעזוב את ארצו לארץ כנען בבראשית פרק י"ב, אלוהים מבטיח לו בתמורה שייצא ממנו "גוי גדול", ושאברהם יחבוק בן משלו כחלק מהתממשות ההבטחה לעם.
זה נשמע לכם מחמיא וחלומי? נכון אך הלכה למעשה הבטחה זו מסבכת את הסיפור המשפחתי.
מדוע?
ההבטחה אינה מתיישבת עם עקרותה של שרה, כמו כן שעון החול אוזל ואי התממשות ההבטחה נוטעת תחושת חוסר ביטחון בקרב אברהם ושרה. אברהם אף מחליט לפנות אל

אלוהים בהאשמה כפי שכתוב בבראשית ט"ו ואומר " הן לי לא נתתה זרע והנה בן־ביתי יורש אתי"

📖 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

7 מקטע 3

שמירה 📁

🔍 מקטעים

→ הוספת פרטים למקטע

מי טל הדדי

*כותרת מקטע – הגדרת מטרתו

החלטת שרה לעשות מעשה

מה יאמר במקטע

מכלול הסיבות הללו מובילים את שרה לעשות מעשה- בבראשית ט"ז היא מציעה לתת לאברהם את שפחתה הגר לאשה על מנת שתיבנה ממנה ושאברהם סוף סוף יזכה לבן ולעם, כפי שהובטח לו על ידי האלוהים. ואכן כפי שמתואר " וַיָּבֹא אֶל־הָגֵר" והתוצאה "וַתֵּהָר" .

📖 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

7 מקטע 4

שמירה 📁

🔍 מקטעים

→ הוספת פרטים למקטע

עדי אלון

* כותרת מקטע – הגדרת מטרתו

הקונפליקט בפרק ט"ז וסיבותיו

מה יאמר במקטע

אך הסיפור מסתבך... לאחר שהגר הרתה "וּתְקַל גְּבִרְתָּהּ בְּעֵינֶיהָ". שרה פונה לעזרת אברהם ואומרת לו "חֲמָסִי עָלֶיךָ..", שרה טוענת שאברהם גרם לה עוול ודורשת מאברהם שיעמוד לצדה באופן בולט יותר. ומה עושה אברהם? כמעט כלום, הוא אומר לשרה "הֲנִי נִשְׁפָּחֶתְךָ בְּיָדְךָ עֲשִׂי-לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ" ובמקום לתמוך בה ולהרגיע את תחושותיה, הוא נותן לה לעשות כרצונה.

נחשו מה קורה כשלא נוקטים עמדה ברורה? בלגן!
שרה מענה את הגר וזו בורחת אל המדבר כשהיא בהריון.
מלאך ה' נגלה אליה ולאחר שמרגיע את חששותיה, הגר חוזרת לבית אברהם ויולדת את ישמעאל בנם המשותף, של אברהם והגר.

🔍 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

7 מקטע 5

שמירה 📁

🔍 מקטעים

→ הוספת פרטים למקטע

מי טל הדדי

* כותרת מקטע – הגדרת מטרתו

הקונפליקט בפרק כ"א וסיבותיו

מה יאמר במקטע

בפרק כ"א אנו עדים לקונפליקט נוסף בין שרה להגר שיפחתה ולישמעאל בנה, שקרה לאחר לידת יצחק. בעקבותיו שרה דורשת לגרש את הגר וישמעאל. אברהם עומד שוב באמצע

הקונפליקט, אך הפעם מרצה את שרה ופועל כבקשתה למרות ששכתוב "וירע הדבר בעיניו".
היחסים המורכבים הללו גורמים להשלכות הוות גורל כי הגר וישמעאל מגורשים מביתם של
שרה ואברהם. אנחנו נחזור לעניין זה בהמשך

📖 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ 🎨 ▼ A ↶ ↷

6 מקטע

שמירה 📁

🔍 מקטעים

→ הוספת פרטים למקטע

מי טל הדדי

* כותרת מקטע – הגדרת מטרתו

הסוגיה שבה יעסוק ההסכת

מה יאמר במקטע

בהסכת נתייחס לשאלות רבות, העולות מהיחסים המשפחתיים, אך נבחן ביסודיות את
התנהגותה של שרה להגר וישמעאל לאור הסוגיה: האם חטאה שרי ביחסה אל הגר וישמעאל?

📖 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ 🎨 ▼ A ↶ ↷

7 מקטע

שמירה 📁

🔍 מקטעים

→ הוספת פרטים למקטע

עדי אלון

* כותרת מקטע – הגדרת מטרתו

עמדה ראשונה

מה יאמר במקטע

העמדה הראשונה רואה פגם וחטא בהתנהגותה של שרה כלפי הגר ובנה. התנהגותה אינה מוסרית ואינה ראויה. שרה מענה את הגר עד שזו בורחת מפניה אל המדבר, מקום שעלול לקרות להם הנורא מכל.

📖 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

7 מקטע 8

שמירה 📁

🔍 מקטעים

→ הוספת פרטים למקטע

עדי אלון

* כותרת מקטע – הגדרת מטרתו

מדוע חטאה שרה?

מה יאמר במקטע

אחד התומכים בגישה זו הוא הרמב"ן שרואה גם באברהם שותף לחטא זה, מפני שלא מנע משרי את עינוי הגר: " ..וגם אברהם בהניחו לעשות כן..". הוא מוסיף ששניהם נענשו על פי עיקרון הענישה "מידה כנגד מידה", שכן בהמשך צאצאי אברהם ושרה יעונו על ידי צאצאי

הגר. חיים חיון מתייחס להקבלה בין הסיפור של הגר המעונה, שנושעת על ידי מלאך אלוהים במדבר לסיפור העבדות של בני ישראל במצרים, שבסופו של דבר נושעים על ידי האל. מדברי מלאך ה' אל הגר ניתן להבין כי הגר היא קורבן להתנהגותה הלא ראויה של שרה.

🔍 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ 🎨 ▼ A ↶ ↷

7 מקטע 9

שמירה 📁

🔍 מקטעים

→ הוספת פרטים למקטע

עדי אלון

*כותרת מקטע – הגדרת מטרתו

מדוע חטאה שרה?

מה יאמר במקטע

אחד התומכים בגישה זו הוא הרמב"ן שרואה גם באברהם שותף לחטא זה, מפני שלא מנע משרי את עינוי הגר : " ..וגם אברהם בהניחו לעשות כן..". הוא מוסיף ששניהם נענשו על פי עיקרון הענישה "מידה כנגד מידה", שכן בהמשך צאצאי אברהם ושרה יעונו על ידי צאצאי הגר. חיים חיון מתייחס להקבלה בין הסיפור של הגר המעונה, שנושעת על ידי מלאך אלוהים במדבר לסיפור העבדות של בני ישראל במצרים, שבסופו של דבר נושעים על ידי האל. מדברי מלאך ה' אל הגר ניתן להבין כי הגר היא קורבן להתנהגותה הלא ראויה של שרה.

🔍 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ 🎨 ▼ A ↶ ↷

10 מקטע 10

שמירה

מקטעים ?

מי טל הדדי

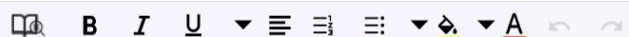
→ הוספת פרטים למקטע

***כותרת מקטע – הגדרת מטרתו**

עמדה שנייה

מה יאמר במקטע

העמדה השנייה נותנת לגיטימציה להתנהגותה של שרה כלפי הגר ובנה. הביקורת מופנית כלפי הגר השפחה שמרדה בגבירתה שרה, ובכך פגעה בכבודה. עמדה זו לוקחת בחשבון את הקושי הרגשי ששרויה בו שרה, שהתנשאות הגר מעמיקה את הקושי הרגשי שלה.

7 מקטע 11

שמירה

מקטעים ?

מי טל הדדי

→ הוספת פרטים למקטע

***כותרת מקטע – הגדרת מטרתו**

מדוע שרה לא חטאה?

מה יאמר במקטע

בין תומכי הגישה שמטילים דופי בהתנהגותה המתנשאת של הגר ורואים בה התנהגות כפוית טובה ולא ראויה כלפי שרה העקרה, שהטיבה עימה בכך שנתנה לה להרות מאברהם, כך כותב

אלחנן סמט: "... לא זו בלבד שיש בה התאכזרות לאישה עקרה... יש בה גם כפיות טובה כלפי גבירתה, אשר נתנה אותה לאברם לאישה, ואשר בזכותה הרתה לו."
ניתן לומר כי ההתנשאות של הגר על שרי, מיוחסת גם לבנה ישמעאל אשר במשתה של יצחק בפרק כ"א נכתב כי הוא: "...מִצָּחֵק". על פי רש"י ישמעאל התנשא והטיח בפני שרה את חוק הבן הבכור היורש פִּי שְׁנַיִם: "...שוטים, אני בכור ואני נוטל פי שנים". בכך הוא התגרה בה במקום מאד רגיש אצלה- בנה יצחק . מחשש שיירש פי שניים שרה פונה לאברהם בדרישה: "גִּרְשׁ הָאֵמָה הַזֹּאת, וְאֶת-בְּנָהּ.."

🔍 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

7 מקטע 12

שמירה

מקטעים ?

→ הוספת פרטים למקטע

עדי אלון

*כותרת מקטע – הגדרת מטרתו

תובנות והבנות

מה יאמר במקטע

שרה רצתה ילד בכל מחיר, ואולי אפילו מתוך אהבה לאברהם. אבל המחיר היה גבוה מדי. הקנאה והקושי שלה לאור נתינת הגר לאברהם, מבלי שתהיה מודעת לכך, גרמו סבל לאחרים. ראייה לכך היא ששני הפעלים "וַתִּקַּח", "וַתִּתֵּן" מתארים את המתרחש בנפשה של שרי בבראשית ט"ז. השימוש בשני הפעלים יוצר השהיה, שרומזת על היסוס ועל הקושי שבו נתונה שרי. הקושי בולט גם בכעסה של שרה על אברהם לאחר התנשאות הגר שבו היא מתארת את נתינת הגר לאברם במילים: "אֲנֹכִי נָתַתִּי שְׁפָחָתִי בְּחִיקָךְ". המילה "חיקך" מלמדת על קרבה ואינטימיות. לאחר התנשאות הגר שרה הגיעה לקצה ולא יכלה להכיל עוד ונקטה בעינוי הגר. למרות שהעינוי אינו נתפס כאנושי, יש מקום לגלות קצת אמפתיה.

📖 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

7 מקטע 13

שמירה

🔍 מקטעים

→ הוספת פרטים למקטע

מי טל הדדי

***כותרת מקטע – הגדרת מטרתו**

עוד תובנות והבנות

מה יאמר במקטע

לדעתי, ניתן לקבל בהבנה את התנהגותה של שרה כלפי הגר ובנה, שכן היא עמדה בסיטואציות קשות ונותרה לבדה בהתמודדות עימן. עקרותה, הצורך לרצות את אברהם, היותו על הזכות להיות אם ולהעניק את הזכות הזו להגר, כל אלו התגלו כקשים מנשוא עבורה. שרה פועלת ברגישות, בהוגנות, על פי ערך האנושיות ובהתאם לחוק הנהוג במזרח הקדום המתיר את נתינת הגר לאברהם. שרי לא ציפתה, כי זו תתנשא עליה ותתפוס את מקומה לצד אברהם. היא לא שיערה, שאברהם יגלה אדישות, לא יצדד בה ויתיר אותה לנהל לבד את הסיטואציה. שרה בסך הכול רצתה להשיב ולו במעט את כבודה האבוד ולהשיב את מעמדה כגבירה. חשוב להדגיש שלמרות שהסוף הוא טוב ושרה הפכה לאם, יש לזכור שהיא אם לבן יחיד והדאגה לגורלו בעתיד היא מובנת

📖 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

7 מקטע 14

שמירה

מקטעים ?

עדי אלון

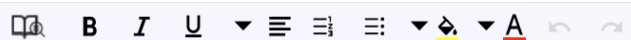
→ הוספת פרטים למקטע

*כותרת מקטע – הגדרת מטרתו

סיכום

מה יאמר במקטע

אז מה למדנו היום?
יחסים משפחתיים הם לא תמיד פשוטים, לכן אנו נדרשים להבנה ותמיכה כדי להתגבר על המכשולים. הסיפור של אברהם, שרה והגר מדגים לנו כיצד חוסר הבנה וקנאה יכולים לגרום לסבל רב במשפחה מצבים אלה מוכרים לנו גם מחיינו האישיים.

7 מקטע 15

שמירה

מקטעים ?

רשמו את שמות התלמידים שידברו במקטע זה

→ הוספת פרטים למקטע

*כותרת מקטע – הגדרת מטרתו

מסקנות

מה יאמר במקטע

אבל התובנה החשובה ביותר היא שכל אישה רוצה להרות, ללדת ולחוות את האימהות. וכל אישה תעשה הכול כדי להרות וכל אימא תעשה הכול עבור ילדיה כדי שיהיו להם חיים טובים, הרי אין בעולם אהבה כמו אהבה של אימא תודה שהצטרפתם אלינו להסכתטוק היומי. אנו מקווים שנהניתם ולמדתם משהו חדש.

🔍 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ A ↺ ↻

תוספות אמנותיות מתוכננות

פתיחה במוזיקה- עוד להיט
שילוב פתיחה של הסדרה מנהרת הזמן
סיום הפזמון של השיר של זהבה בן "אין בעולם אהבה כמו אהבה של אימא"

מושגים

הבטחה אלוהית, כפיות טובה
יחס ההומאני (כלפי הגר), מוסר,
כבוד, חילופי כינויים

מקורות

רמב"ן, ספרות מקרא קודש, בראשית ט"ז פסוק ו' הרמב"ן הוא פרשן מקראי מסורתי, הפרשנות שלו שופכת אור על היחסים במשפחת אברם בעקבות ההתנשאות של הגר ועיניו שרי אותה.
אלחנן סמט, "ותענה שרי" - האם "חטאה אמנו בעיניו הזה"? אתר דעת, סעיף ב במאמר. אלחנן סמט הוא חוקר מקרא. המאמר שלו עוסק בהתנשאות הגר ועיניו הגר על ידי שרה ולהשלכות שלו
רד"ק, ספריא, בראשית ט"ז פסוק ו' הרד"ק הוא פרשן מקראי מסורתי, הפרשנות שלו שופכת אור על היחסים במשפחת אברם בעקבות ההתנשאות של הגר ועיניו שרי את הגר
חיים חיון, 2016, "פעם למעלה ופעם למטה", 929, פסקה לפני האחרונה במאמר חיון הוא חוקר מקרא, הוא מתייחס במאמרו לחוסר ההומאניות של שרה להגר שמעמדה זהה למעמד של הגרים.
אנציקלופדיה יהודית דעת, ערך "חמורבי" מספרי חוקים 146—144, בחלק של -היתרון של משפטי התורה האנציקלופדיה מכילה ערכים הקשורים לתנ"ך, חוק חמורבי מצדד בענישת הגר על התנשאותה מעל גבירתה, בכך שהוא מתיר לגבירה להשיבה למעמדה
רשב"י בראשית רבה נג יא, בראשית כ"א פסוק ט רשב"י פרשן מסורתי, מתייחס לסיבה ששרה גרשה את ישמעאל ומטיל דופי בהתנהגות ישמעאל

